

ECHO

📖 PISMO SPOŁECZNO - KULTURALNE

NR 4 LISTOPAD 1994 ROK

KOŃSKOWOLI

TAK ŚWIĘTOWALI SENIORZY...

W numerze

- Wydarzenia kulturalne
- Prezentacje wiejskie
- Wieści z Pożowskiej
- Zjazd władz samorządowych w Końskowoli
- Świat widziany okiem młodych
- Opinie czytelników
- Wieści gminne
- Debiuty
- Dzieci czekają na nowe przedszkole
- Sierakowska u nauczycieli
- Co słyszać w szkole c.d.

TELEGRAM

W ostatnich dniach gminę Końskowola odwiedziła Telewizja Lublin, która była gościem Urzędu Gminy, kilku zakładów pracy, osób prywatnych, a także Gminnego Ośrodka Kultury.

Reportaż z tej wizyty emitowany będzie w II programie TVP, w lubelskim programie lokalnym, dn.27.11.1994. (niedziela) o godz.9.00 w programie z cyklu "Taka gmina".

Zachęcamy do obejrzenia!

REDAKCJA:

Bożenna Furtak, Bożena Sikora

Elżbieta Wołosz

Zdzienka, Teresa Orłowska

Opława plastyczna: Elżbieta Urbanek

Adres redakcji: GMINNY OŚRODEK KULTURY

24-100 KOŃSKOWOLA

01-100 LUBELSKA 33

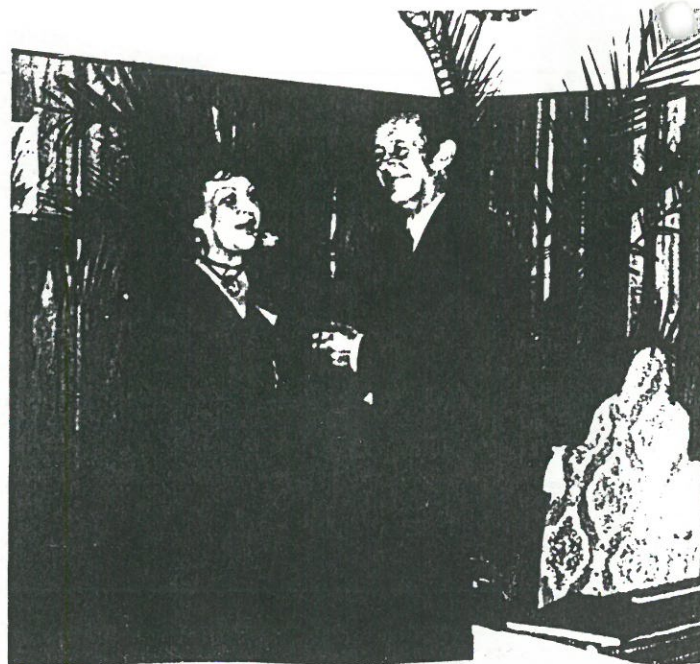
tel. 162-69

Wydarzenia

06.11.1994 r.

Odbyło się drugie spotkanie z cyklu „100 pytań do...”, którego bohaterem był tym razem Przewodniczący Rady Gminy w Końskowoli Pan Witold Popiołek. Była to doskonała okazja do uzyskania wyczerpujących informacji „z pierwszej ręki” o planach i zamierzeniach nowej Rady Gminy. Pytań padło mało, mimo to Pan Przewodniczący bardzo szczegółowo przedstawił kierunki działalności na najbliższy okres. Dotyczyły one między innymi skanalizowania i telefonizacji naszej gminy, a więc spraw bardzo istotnych dla mieszkańców. Jak zwykle przy takiej okazji najciekawsze były pytania dotyczące życia prywatnego i upodobań bohatera spotkania. Ze wszystkimi, nawet kłopotliwymi pytaniami p. Popiołek radził sobie doskonale, wykazując dużą dawkę humoru, podobnie jak artyści, którzy uświetnili imprezę. Państwo Danuta i Jacek Abramowiczowie zaprezentowali program trafiający w klimat spotkania.

Przewodniczący na zakończenie otrzymał karykaturę, wykonaną w trakcie spotkania przez p. Elżbietę Urbanek oraz złożył swój autograf na pamiątkowej planszy, a uczestnicy opuścili salę zadowoleni z udanej imprezy.

Kulturalne

11 listopada 1994 r.

Gminne obchody Święta Niepodległości tradycyjnie rozpoczęły się Mszą św. za Ojczyznę w Kościele Parafialnym. Następnie uczestnicy przy dźwiękach orkiestry dętej z Opoki przeszli do budynku GOK, gdzie odbyła się dalsza część uroczystości. Po wystąpieniu Przewodniczącego Rady Gminy p. W. Popiołka, zasłużeni strażacy zostali uhonorowani medalami i odznaczeniami. Po koncercie orkiestry dętej OSP Opoka w części artystycznej wystąpiły dzieci ze Szkoły Podstawowej w Pożogu z programem „Na stos rzuciliśmy nasz życia los...” według scenariusza p. Sławomira Skwarka, dyrektora szkoły. Wspaniale prezentujący pieśni legionowe chór przygotowała p. Elżbieta Czarnobil, a piękne recytacje były zasługą p. Krystyny Sadurskiej. Młodzi artyści bardzo się podobali, zebrali gromkie brawa, były również podziękowania i gratulacje, już za kulisami.

13.11.1994 r.

Tego dnia na kiermaszu Gospodarstwo Szklarniowe z Leonowa oferowało bardzo szeroki asortyment kwiatów doniczkowych i środków ochrony. Ponadto można było uzyskać fachową poradę kierownika p. Stefana Soleckiego, który czynił to z prawdziwym męskim wdziękiem. Jak zwykle kiermasz cieszył się dużym powodzeniem, zakupiono wiele kwiatów, a p. Solecki obiecał, że zawita do nas na wiosnę z nowymi, ciekawymi odmianami.

20.11.1994r

Dzień Starszego Człowieka, jak zwykle w naszej gminie obchodzony był bardzo uroczystie. Głównym organizatorem imprezy z tej okazji jest Gminny Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów przy wydatnej pomocy GOK. Otwarcia spotkania dokonała Przewodnicząca Koła p. Irena Stefanek witając zaproszonych gości:

p. S. Gołębiowskiego - Wójta Gminy, p. W. Popiołka - Przew. RG, p. M. Kozak - Kier. Opieki Społ., p. R. Krawczyk - Przew. Oddziału PZERiI, p. U. Filipowską - Księż. Oddziału, p. R. Laszkiewicz - V-ce Przew. Oddziału.

Po krótkim wprowadzeniu wywiązała się dyskusja na tematy dotyczące problemów starszych mieszkańców naszej gminy.

Po tak poważnej części spotkania dzieci z teatrzyku „Siedmiokropek” rozweseliły zebranych prezentując sztukę „Smok z Nieswarowa”. Pokrzepieni na duchu humorystycznymi tekstami uczestnicy przeszli na ucztę dla ciała, czyli herbatkę z ciastkami.

Ciasta były znakomite, mandarynki słodkie, a gorąca herbata „rozgrzała” i tak już ciepłą atmosferę. Przy dźwiękach znanych piosenek bawiła się cała sala.

Pozazdrościć można pięknych głosów i humoru, z jakim Seniorzy naszej gminy bawili się z okazji swego święta.

Do tańca przygrywał zespół muzyczny p. Franciszka Rodosia, a chętnych do wspólnej zabawy nie brakowało.

Anonse Kulturalne

Gminny Ośrodek Kultury oferuje Państwu do sprzedaży kompozycje z suchych kwiatów - wiszące i stojące. Chętnych serdecznie zapraszamy w godzinach pracy.

Gminny Ośrodek Kultury i Gminna Biblioteka Publiczna w Końskowoli organizują I Przegląd Artystyczny „ZIMOWE NASTROJE”, który odbędzie się 26 stycznia 1995 r. w sali widowiskowej GOK. Celem imprezy jest

zaprezentowanie twórczości inspirowanej tradycją Świąt Bożego Narodzenia lub związanej z okresem zimy.

Kategorie Przeglądu:

Przegląd Teatralny obejmuje: sztukę teatralną, widowisko, montaż słowno - muzyczny.

Przegląd Plastyczny - obrazki, karty świąteczne, zabawki choinkowe itp. wykonane w dowolnej technice plastycznej.

Przegląd Literacki - bajki, opowiadania, wiersze.

„ZIMOWE NASTROJE” są konkursem adresowanym do uczniów szkół podstawowych z naszego terenu, a wszystkie kategorie będą oceniane przez jury specjalnie powołane przez organizatorów. Przewidziano atrakcyjne nagrody! Szczegółowe regulaminy zostały rozesłane do wszystkich szkół. Ewentualnych wyjaśnień informacji udzielają pracownicy GOK.

I Przegląd Artystyczny
„Zimowe nastroje”

Zjazd władz samorządowych w Końskowoli

W dniach 27 - 28.10.1994 r. w siedzibie ODR w Końskowoli miała miejsce narada Przewodniczących Zarządów miast i gmin województwa lubelskiego, której organizatorem był Lubelski Sejmik Samorządowy i Wojewoda Lubelski. Spotkanie to jest kontynuacją cyklicznych narad I kadencji (w drugiej kadencji było pierwszym) odbywających się w różnych

miejsowościach województwa. Zdaniem p. Stanisława Gołębiowskiego - Wójta Gminy Końskowola, oprócz korzyści merytorycznych narady tego typu dają możliwość poznania uroków ziemi lubelskiej. Pozwalają też przedyskutować problemy na styku współpracy administracji rządowej i samorządowej, a jest ich wiele.

W pierwszym dniu narady miały miejsce wystąpienia wojewody Lubelskiego Edwarda Hunka i Przewodniczącego Lubelskiego Sejmiku Samorządowego Stanisława Stefanka. Tego dnia dyskutowano na tematy:

- Nadzór Wojewody nad działalnością uchwałodawczą organów gminy;
- Zagadnienia dotyczące ochrony zabytków;
- Zagadnienia prawne w aspekcie przestrzegania przez władze terenowe ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

Tematy drugiego dnia spotkania miały charakter problemów gospodarczych. Dyrektor Wydziału Polityki Regionalnej J. Jankowski, przedstawił możliwości finansowania zadań samorządowych ze środków różnych fundacji. Wójt naszej gminy szczególnie zainteresował się programem pożyczkowym AMERYKAŃSKO - POLSKIEJ WSPÓLNEJ KOMISJI d/s POMOCY HUMANITARNEJ. Program ten preferuje przetwórstwo rolno spożywcze na terenach słabo rozwiniętych, o niskim poziomie infrastruktury i wysokiej stopie bezrobocia. Stwarza możliwość uzyskania kredytów gotówkowych, oprocentowanie 20% rocznie, maksymalna wysokość kredytów 2 mld zł. Kredyt spłacany jest gminie, na terenie której realizowane jest przedsięwzięcie gospodarcze. W ten sposób gmina zyskuje podwójnie - raz w postaci nowej inwestycji, a potem otrzymując środki na nowe zadania. Zainteresowanych tym programem Pan Wójt zaprasza do Urzędu Gminy, celem uzyskania bliższych informacji.

Wiele dyskutowano nad problemem przejmowania podstawowej opieki zdrowotnej przez samorządy. Wójt naszej gminy p.S. Gołębiowski uważa, że reformę służby zdrowia należy powiązać z reformą systemu ubezpieczeń społecznych, a nie przekazywać gminom kolejny bagaż problemów, uzasadniając tym, że wójt jest bliżej to dopilnuje. Interesującą propozycję, dotyczącą możliwości finansowania inwestycji w dziedzinie ekologicznej przedstawił

Dyrektor Wydziału Ochrony Środowiska Z. Strycharz. Konkretnie wiąże się to z programem kanalizacji gminy, a dotyczy uruchomienia środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska na rozbudowę kolektorów sanitarnych w miejscowościach, gdzie istnieją oczyszczalnie ścieków posiadające wolne moce przerobowe. Będą to długoterminowe i niskoprocentowane kredyty.

W efekcie tego spotkania w naszym Urzędzie Gminy został opracowany harmonogram rzeczowo - finansowy na najbliższe 4 lata, a dotyczy kolektorów na terenie całej naszej Gminy. Przewidziany koszt tego zamierzenia wyniósłby około 90 mld zł.

Na podstawie wywiadu z p.S. Gołębiowskim
Bożenna Furtak

Spacerkiem po Końskowoli

Tuż po święcie zmarłych oczom naszym ukazał się smutny widok. Krzewy iglaste zdobiące wejście do Gminnego Ośrodka Kultury oraz rząd świerków na granicy posesji zostały w widoczny sposób przetrzebione ręką nieznanego wandal. Gałęzie przydały się pewnie na groby, natomiast 13 młodych świerków, które profilaktycznie pomalowano wapnem, okazały się bezużyteczne, więc złodziej pozostawił je po ścięciu na miejscu. Na takie potraktowanie pamięci zmarłych nawet nieboszczyk w grobie się przewraca.

TAKI „ŻNIWIARZ”
NISZCZĄC PRZYRODĘ -
-NISZCZY SIEBIE!

Wieś z Pożowskiej

03.11.1994 r. Na trzech kolejnych posiedzeniach

10.11.1994 r. Zarząd Gminy Końskowola

15.11.1994 r. pracował nad projektem planu budżetu na 1995 r. Po ciężkich trudach zrównoważono wydatki z dochodami. Oceniając to z perspektywy kilku lat, należy stwierdzić - mówi Przew. Zarządu - było to najtrudniejsze zadanie. Zgodnie z procedurą uchwalania budżetu, przyjętą przez Radę Gminy, w ciągu 2 tygodni na temat proponowanego przez Zarząd planu budżetu, będą wyrażały swoją opinię komisje R.G. Do końca roku zarząd jest zobowiązany przedłożyć projekt do zatwierdzenia R.G.

5.11.1994 r. Tego dnia Radni naszej gminy obradowali na V sesji II kadencji. W porządku obrad znalazły się informacje:

- p.J. Wnuka, Komendanta Gminnego OSP z działalności Straży Pożarnych;
- p.M. Kozak, Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej z pracy tej komórki;
- Przewodniczącego Zarządu p.S. Gołębiowskiego o pracy Zarządu między sesjami;
- Przewodniczącego Lubelskiego Sejmiku

Samorządowego p.S. Stefanka z działalności tegoż.

W wyniku tajnego głosowania wybrano ławników do Sądu Rejonowego w Puławach, są to następujące osoby: Bigaj Wiesław, Sykut Henryk, Kozak Marta, Szpyra Jan, Kozak Józef, Zawadzki Krzysztof, Noworolnik Stanisław - ławnik Wydziału Pracy.

Członkami kolegium d/s wykroczeń przy Sądzie Rejonowym w Puławach na kadencję 1995 - 98 zostali wybrani w głosowaniu tajnym: Drzazga Zofia, Szpyra Małgorzata, Kruk Stanisław.

17.11.1994 r. Sołtysi z terenu gminy obradowali na swojej sesji. W związku z kończącą się kadencją i nadchodzącymi wyborami Sołtysów i Rad Sołeckich przypomniano statut Sołectwa i zasady wyborów. Ustalono harmonogram zebrań wiejskich, który przedstawia się następująco:

Skowieszyn - 20.11.94, Wronów - 21.11.94, Sielce - 22.11.94, Stok - 23.11.94, Młynki - 24.11.94, Las Stocki - 25.11.94, Chrzachów - 27.11.94, Końskowola - 03.12.94, Pożóg - 04.12.94, Chrzachów - 06.12.94, Witowice - 05.12.94, Rudy - 08.12.94, Stara Wieś - 09.12.94, Opoka - 10.12.94, Pulki - 11.12.94.

Mieszkańcy poszczególnych wsi na tych zebraniach dokonują wyborów Sołtysów i Rad Sołeckich, oraz zostaną zapoznani z projektem budżetu na 1995 r.

Opr. Bożenna Furtak

Prezentacje wiejskie

Chrzachów

ok. 170 gospodarstw
742 mieszkańców

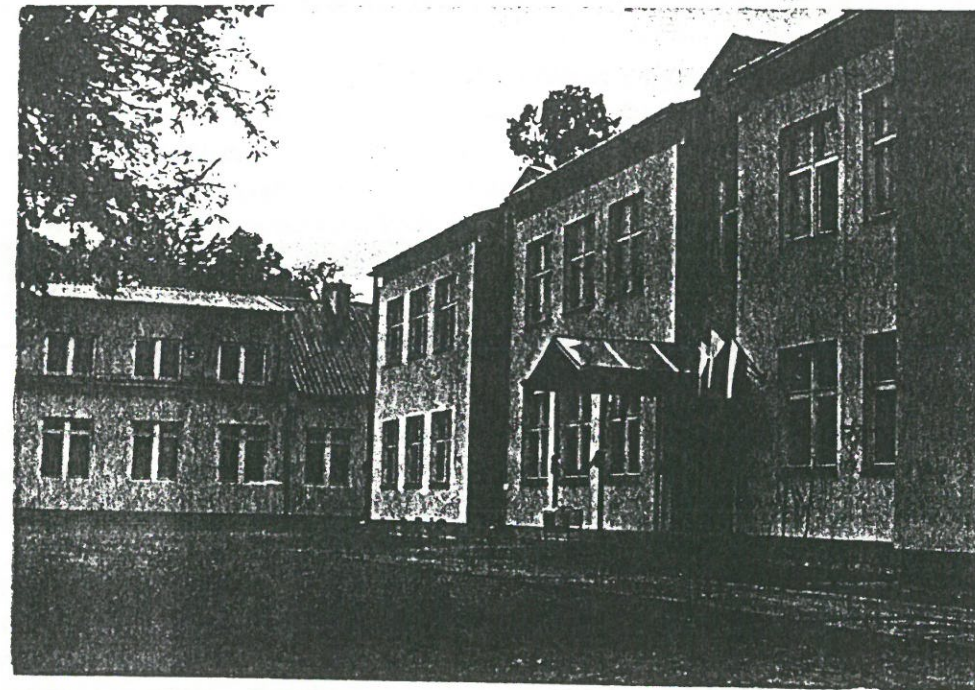
Do Chrzachowa redakcja „Echa” wybrała się przy okazji wielkiego święta, jakim było oddanie nowego

budynku Szkoły Podstawowej. Jak bardzo potrzebny był ten obiekt przekonał się oglądając z bliska starą szkołę.

Drewniany budynek - mocno nadgryziony przez ząb czasu już w 1989 r. został w części zamknięty z powodu niebezpieczeństwa, jakie zagrażało przebywającym tam dzieciom. Część uczniów znalazła litościwie przytulisko w Szkole Podstawowej w Skowieszynie, do którego

W PEJZAŻU GMINY

NOWA SZKOŁA
W CHRZACHOWIE

Dzieci czekają na nowe przedszkole

Dyrekcja i Komitet Rozbudowy Przedszkola w Końskowoli zwracają się do wszystkich mieszkańców gminy Końskowola oraz innych osób, którym bliskie jest dobro dzieci o finansowe wsparcie naszego przedsięwzięcia - adaptacji budynku dla potrzeb przedszkola. Informujemy, że cegielki na naszą działalność można nabyć we wszystkich punktach sprzedaży w Końskowoli. Liczy się każda pomocna dłoń i dobrowolnie wpłacony grosz.

Zwracamy się także do wszystkich właścicieli firm prywatnych i innych podmiotów gospodarczych na terenie naszej gminy o pomoc w dofinansowaniu naszego zamierzenia.

PODAJ RĘKĘ

DOŁÓŻ CEGIELKĘ

NA NOWE PRZEDSZKOLE
W KOŃSKOWOLI

Dziękujemy !!!

Poza tym cegiełki rozprowadzane są bezpośrednio w przedszkolu. Pierwszy krok jest już za nami, czynimy starania dotyczące znalezienia najtańszego wykonawcy projektu modernizacji.

Mamy już pierwsze „złotówki”, które wpłynęły od rodziców dzieci uczęszczających do przedszkola i pracowników placówki.

Wszystkim ludziom dobrej woli, którzy podadzą pomocną dłoń serdecznie dziękujemy.

Informacje o dalszym przebiegu naszej akcji będziemy zamieszczać na łamach „Echa Końskowoli”.

**Dyrektor i Komitet Rozbudowy
Przedszkola**

Co słyszeć w szkole?

Całokształt pracy szkoły, to nie tylko realizacja zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych przez dyrekcję szkoły, nauczycieli i wychowawców w czasie trwania zajęć lekcyjnych to również współpraca z komitetem rodzicielskim, rodzicami i sojusznikami szkoły. Bardzo ważnym elementem są zajęcia pozalekcyjne na których uczniowie mogą rozwijać swoje zainteresowania, pogłębiać wiadomości i spędzać właściwie i pożytecznie czas wolny. Największym problemem w realizacji tych zadań jest brak środków finansowych. W ostatnich latach zostały zawieszone przez władze oświatowe zajęcia pozalekcyjne takie jak : koła zainteresowań i koła przedmiotowe oraz zajęcia sportowe.

W bieżącym roku szkolnym w m-cu październiku otrzymaliśmy od Kuratora Oświaty w Lublinie środki finansowe na prowadzenie pozalekcyjnych zajęć rekreacyjno - sportowych w ilości 10 godzin tygodniowo. W zajęciach tych mogą brać udział wszyscy chętni uczniowie klas IV - VIII. Szkoła nasza od lat bierze systematyczny udział w systemie rozgrywek i zawodów międzyszkolnych w różnych dyscyplinach sportu osiągając wysokie efekty.

W niektórych z nich znaczy swój udział kwalifikując się do finałów wojewódzkich (siatkówka chłopcy, lekkoatletyczne wieloboje sprawnościowe chłopców III miejsce w 1994 r.) Trenerzy tych zespołów to mgr **Edward Bartoś** i **Tomasz Grzęda**. W bieżącym roku szkolnym z 9 zawodników startujących w zawodach rejonowych w biegach przełajowych osiem osób zakwalifikowało się i

startowało w finale wojewódzkim. Jeden z nich - **Przemysław Socha** awansował do zawodów makroregionu. Opiekunowie uczniów to **Tomasz Grzęda** i **Krystyna Złot**.

W imieniu młodzieży i nauczycieli wychowania fizycznego składamy gorące podziękowania Radzie Gminy, która od trzech lat przeznacza środki finansowe na organizację imprez sportowych, pokrycie kosztów przejazdów i diet na zawody, zakup nagród i dyplomów.

Prowadzone są również zajęcia pozalekcyjne z komputerem.

Powstanie pracowni nie było zbyt łatwe i proste. Dyrekcja szkoły nie zważając na bardzo duże trudności finansowe rozpoczęła pracę od szukania sponsorów. Zorganizowała spotkanie z dyrektorami i kierownikami zakładów pracy oraz osobami prowadzącymi działalność gospodarczą. Wyniki tego spotkania były dość mierne, żaden zakład nie przekazał pieniędzy, natomiast zrozumienie potrzeby wsparcia doceniły osoby zajmujące się działalnością gospodarczą i przekazały pieniądze na łączną kwotę 7,4 mln zł. W 1992 r. Urząd Gminy w Końskowoli przekazał szkole jeden komputer oraz za pieniądze sponsorów został zakupiony drugi. Posiadając już dwa komputery wystąpiliśmy o pomoc do KO w Lublinie. Otrzymaliśmy część środków dofinansowując pozostałą kwotę ze środków budżetowych szkoły jak też zakupiliśmy drukarkę, która jest niezbędna do sporządzania wydruków danych komputerowych. Z funduszy Komitetu Rodzicielskiego zakupiony został

niezbędny osprzęt m.in. twarde dyski. W dobie tak szybko rozwijającej się komputeryzacji bardzo ważnym elementem w kształceniu młodego człowieka jest zetknięcie się i praca z komputerem. Dyrekcja szkoły postawiła sobie zadanie, aby ta skromna w tej chwili pracownia została wyposażona, aby zapewnić minimum do wprowadzenia przedmiotu „Elementy informatyki” w kl. VIII. Do spełnienia tych zamierzeń niezbędny jest zakup dalszych komputerów.

Korzystając z okazji w imieniu młodzieży zwracam się do wszystkich o pomoc w realizacji tego

zadania. W tym roku szkolnym prowadzone są zajęcia w ramach pracy świetlicy szkolnej w wymiarze 2 godz. tygodniowo. Opiekunem pracowni i prowadzącym zajęcia jest mgr **Tadeusz Tomasiński**. Z powodu ciągłego braku środków finansowych na pokrycie wynagrodzenia nauczycieli za prowadzenie zajęć pozalekcyjnych nie możemy spełnić wielu propozycji i możliwości w zakresie zagospodarowania czasu wolnego naszej młodzieży.

Dyr. Szkoły Podst.

w Końskowoli

mgr **Edward Majkutewicz**

Sierakowska u nauczycieli

Z inicjatywy Zarządu Oddziału ZNP w Końskowoli w dniu 8.XI.1994 r. odbyło się otwarte spotkanie z panią poseł **Izabellą Sierakowską**.

Pani poseł udzieliła wyczerpującej odpowiedzi na pytania nurtujące pracowników oświaty i poinformowała o bieżących pracach sejmiku dotyczących ustawy oświatowej.

Prezes Zarządu Oddziału
ZNP
mgr **Danuta Sadurska**

NARADA PRZEWODNICZĄCYCH RAD GMIN Z TERENU WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO W DNIACH 3-4 LISTOPADA 1994 R.

Z inicjatywy Przewodniczącego Lubelskiego Sejmiku Samorządowego odbyła się w dniach 3-4 listopada 1994 r. w Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Końskowoli narada szkoleniowa, w której udział wzięło 44 przewodniczących rad gmin z terenu województwa lubelskiego.

Z gości zaproszonych w naradzie udział wzięli:

Edward Hunek - Wojewoda Lubelski
Wiesław Brodowski - Wicewojewoda Lubelski

Marek Poniatowski - Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej
Henryk Bartuzi - Dyrektor ODR w Końskowoli

E. Hunek - Wojewoda Lubelski Przedstawił projekt Budżetu Wojewody Lubelskiego na 1995 r., który przedstawia się następująco:

- ochrona zdrowia - 67,2 %
- opieka społeczna - 11,4 %

- administracja państwowa i samorządowa - 5,2 %
- kultura i sztuka - 4,5 %
- rolnictwo - 3,8 %
- dotacje na infrastrukturę spółdzielni mieszkaniowych - 2,1 %
- utrzymanie i budowa dróg - 1,2 %
- utrzymanie i budowa dróg w miastach - głównie Lublin i Puławy - 3 %
- gospodarka mieszkaniowa i usługi komunalne 0,7 %
- kultura fizyczna i sport -
- prywatyzacja - 0,05 %
Zbiór limit wydatków - 3,306 bln zł (wzrost w stosunku do ubiegłorocznego - 29,2 %)

W przeliczeniu na jednego mieszkańca budżet Wojewody Lubelskiego plasuje się na 39 miejscu w kraju.

H. Bartuzi - Dyrektor ODR w Końskowoli przybliżył historię Ośrodka oraz poinformował o jego działalności bieżącej. Za pośrednictwem

przewodniczących rad złożył podziękowanie dla wszystkich gmin, które przeznaczyły ze swoich budżetów pewne kwoty na postęp rolniczy np. dopłaty do materiału siewnego. W skali województwa jest to kwota ok. 1,5 mld zł.

S. Stefanek - Przewodniczący Lubelskiego Sejmiku Samorządowego podzielił się spostrzeżeniami z wizyt w gminach woj. lubelskiego. Podkreślił, że występują znaczne różnice w poziomie pracy samorządów, dlatego też rolą sejmików wojewódzkich jest podejmowanie działań mających na celu wyrównywanie pracy samorządów w gminach.

Zwrócił uwagę na konieczność uaktywniania w gminach pracy komisji. Wszystkie sprawy kierowane na sesje rad gmin powinny być wcześniej przygotowane przez właściwe merytorycznie komisje.

c.d. na str. 17

Z KART HISTORII

Dzieje Końskowoli

Ryszard Szczygieł-

Od lokacji do upadku szlacheckiej Rzeczypospolitej cz. 2

Charakterystyka rozwoju Końskowoli w czasach przedrozbiorowych

Dzieje Końskowoli w okresie Rzeczypospolitej szlacheckiej dzielą się wyraźnie na cztery etapy. Pierwszy stanowiły lata pomiędzy zakończeniem budowy miasta a przełomem XVI i XVII w. Przypadający na pierwszą połowę XVII stulecia etap drugi był najpomyślniejszy w czasach staropolskich. Sprawili to zarówno zlokalizowanie tutaj głównej rezydencji Krzysztofa Zbarskiego, jak i wzrost znaczenia przeprawy przez Wisłę w Puławach. Dalszy wzrost znaczenia Puław w drugiej połowie XVII w. przesądził z kolei o spadku roli Końskowoli. W pierwszych trzydziestu latach XVIII w., które stanowią trzeci etap dziejów miasta, o jego upadku decydowały także czynniki ogólnopaństwowe: kryzys gospodarki folwarczno - pańszczyźnianej oraz rujnujące kraj wojny.

Czasy drugiej wojny północnej wydzielamy jako etap czwarty. Następował wówczas powolny rozwój miasta, zwłaszcza po objęciu władzy końskowskiej przez księcia Augusta Czartoryskiego. Do III rozbioru Polski funkcjonowała ona więc jako centrum administracyjne nadwiślańskich dóbr Czartoryskich, miasto rzemieślników, rolników i Żydów, których liczba w XVIII w. znacznie wzrosła. W latach 1561 - 1562 działała tutaj drukarnia żydowska Chaima, syna Izaaka, i innych drukarzy lubelskich, którzy opublikowali w Końskowoli dwa wydawnictwa. Zajęcia mieszkańców koncentrowały się głównie wokół uprawy roli oraz wytwórczości rzemieślniczej. W

latach 1553 i 1582 miasto opłacało podatek od 26 i 14 rzemieślników. Znaczną liczbę stanowili karczmarze, było ich aż 30. Wiązało się to z przebiegiem głównego szlaku z ziem wschodnich w kierunku Mazowsza. Kupcy jeździli najchętniej przez Kurów, Końskowolę i Puławę.

Ludność Końskowoli w pierwszej połowie XVII w. można szacować na około 800 mieszkańców. Zajmowali się oni rolnictwem, handlem i rzemiosłem oraz różnego typu usługami. Rejestr poborowy z 1626 r. notuje w Końskowoli 4 kowali, 6 szewców, 2 krawców, 3 rzeźników, 1 bednarza oraz 5 przekupek i pewną liczbę piekarzy, nie licząc innych wcześniej zarejestrowanych zawodów rzemieślniczych. Głównie kowale, kuśnierze, stolarze i tkacze pełnili funkcje we władzach miasta. Przedstawiciele tych właśnie zawodów zasiadali najczęściej w radzie i ławie miejskiej, byli więc najbogatszą grupą mieszczan końskowskich. Na ogólną liczbę 81 rzemieślników zapisanych w księdze miejskiej z lat 1607 - 1605 składali się: balwierze (2), bednarze (5), cyrulicy (3), czapnicy (1), garncarze (1), kołodzieje (2), kowale (7), krawcy (6), kuśnierze (7), malarze (1), młynarze (2), murarze (3), piekarze (3), rzeźnicy (3), rymarze (1), stelmachowie (1), stolarze (12), strycharze (1), szewcy (3), skutnicy (1), ślusarze (3), tkacze (9), zdunowie (4). w mieście działały dwa cechy rzemieślnicze: kowali i szewców. Wyrazem pomyślnego rozwoju Końskowoli było wystawienie w miejsce drewnianych, murowanych kościołów: szpitalnego pod wezwaniem św. Anny oraz parafialnego, św. Krzyża. Dużą w tym zasługą ówczesnego proboszcza końskowskiego, księdza Stanisława Lisowicza z Zalesin. Obok kościoła św. Anny, który był konsekrowany w 1613 r., zorganizował on szpital ubogich. (obecna plebania proboszcza). Zniszczony przez pożar w 1617 r. kościół parafialny zbudowano na nowo, uzyskał wówczas bryłę bazyliki. Dobudowano drugą kaplicę.

Propolis /kit pszczeli/ jest to żółta lub ciemno - brunatna, aromatyczna substancja, używana przez pszczoły do polerowania komórek plastrów, powlekania ścian ula, zalepiania szczelin itp. Jednak najważniejszą jego cechą są antybiotyczne właściwości, które zapobiegają różnym infekcjom w obrębie ula.

Dzięki propolisowi, pszczoły jako jedyne spośród owadów, są wolne od wszelkich bakterii i wirusów.

Propolis jest czynnikiem osłaniającym pszczelą społeczność przed zakażeniem, a nawet wybuchem choroby zakaźnej.

Proces powstawania propolisu nie jest jeszcze do końca poznany. Przeważa pogląd, że powstaje on ze zbieranych przez pszczoły i przynoszonych do ula substancji żywicznych i balsamicznych z pąków wielu drzew i krzewów między innymi: brzozy, kasztanowca, sosny, świerku, jodły, osiki, topoli. Przypuszcza się, że do propolisu trafia znaczny procent otoczek pyłków kwiatowych, które pszczoły nie trawia.

Nazwa PROPOLIS /po grecku oznacza: przedmurze miasta/ stała się nazwą międzynarodową. Nazwa ta ma swoje uzasadnienie w biologii rodziny pszczołowej. Pszczoły regulowały /regulują i dzisiaj jeżeli pszczelarz nie robi tego wcześniej/ wielkość otworów wylotowych propolisem. W konsekwencji pszczoły wlatując do ula /dawniej barci, potem kłody/ musiały przejść przez nałożony propolis jak gdyby przez „matę odkażającą”. Propolis pozwala pszczołom na utrzymywanie higieny w ulu chroniąc od zakażenia chorób.

Z zachowanych zapisów wiemy, że propolis był stosowany w medycynie starożytnych Greków, Rzymian, Egipcjan i Inków. Gruzińskie XII - wieczne dzieła medyczne polecają używanie propolisu do sporządzania różnych leków dla ludzi.

Na dość długi okres właściwości propolisu zostały zapomniane. W najnowszych czasach wzmianki o propolisie znaleźć można dopiero na początku XX wieku po wojnie angielsko - burskiej w czasie której z powodzeniem był stosowany w leczeniu ran i jako osłona „antybiotyczna” przy operacjach szczególnie amputacjach kończyn.

W latach sześćdziesiątych, w związku z pojawieniem się w medycynie nowej fali „powrotu do natury”, zainteresowanie propolisem wzrosło. Wiele ośrodków naukowych zajęło się i zajmuje się aktualnie badaniem propolisu, próbując wyjaśnić jego niezwykle właściwości, skomplikowany skład chemiczny przydatność w leczeniu różnych schorzeń oraz w profilaktyce.

Zastosowanie propolisu

Propolis wykazuje wielostronne działanie:

- bakteriostatyczne i bakteriobójcze w szerokim zakresie,
- grzybobójcze,
- znieczulające,
- wybitne właściwości gojące i zabliźniające poprzez stymulację regeneracji tkanek,
- przeciwzapalne we wszystkich przypadkach,
- ma korzystny wpływ na niektóre mechanizmy obronne organizmu.

Sygnalizowane są:

- właściwości antywirusowe,
- właściwości antynowotworowe,
- podnoszenie naturalnej odporności organizmu ludzkiego.

Propolis może być stosowany w:

- chorobach serca i układu krążenia,
 - chorobach przewodu pokarmowego: nieżyt żołądka i dwunastnicy niektóre owrzodzenia tych organów zapalenie woreczka żółciowego hemoroidy /propolis daje w tym przypadku bardzo dobre rezultaty/
 - choroby układu moczowego
 - choroby skóry: rany, skaleczenia, rozcięcia, pęknięcie skóry, odmrożenia, oparzenia, wrzody, ropnie, czyraki, owrzodzenia żyłkowe, odleżyny.
- Przy wielu wymienianych w tym punkcie chorobach propolis jest niezastąpionym środkiem dającym niezwykle szybkie i dobre rezultaty.
- w stomatologii: higiena i pielęgnacja zębów zapalenie dziąseł, języka, owrzodzenie jamy ustnej, pleśniawki, paradontoza
 - choroby układu oddechowego, głównie różne infekcje laryngologiczne, anginy, zapalenia gardła, nosa, zapalenie krtani, zapalenie błony

śluzowej nosa, zapalenie tchawicy i inne. Stosując przy astmie uzyskuje się niekiedy zadawalające rezultaty.

Przygotowanie roztworu z propolisu.

5 dag kitu pszczelego /propolisu/ rozdrabniany i wsypujemy do ciemnego słoja lub butelki. Następnie zalewamy 1/4 litra alkoholu etylowego 70 - 95 % /spirytusu/ i codziennie mieszamy przez wstrząsanie. Po upływie tygodnia klarowny płyn zlewamy do buteleczki. Pozostały osad zalewamy ponownie 100 ml spirytusu i po tygodniu zlewamy - możemy go zmieszać z poprzednio zlanym roztworem. Pozostały osad używamy jako mazidła.

Jest to podstawowy roztwór, który możemy przyjmować wewnętrznie lub stosować zewnętrznie.

Na przykład : przy zapaleniach górnych dróg oddechowych, grypie, przebiegniach, kaszlu, zapaleniu oskrzeli zażywa się po 20 - 40 kropli kilka razy dziennie po jedzeniu. /na łyżkę wody lub cukru - może być kostka/.

W schorzeniach żołądka i jelit oraz początkowym stadium choroby wrzodowej

żołądka i jelit - wspomagająco w ilości 20 - 40 kropli na 30 minut przed jedzeniem, 2 - 3 razy dziennie.

Na drobne skaleczenia, zadrapania itp. stosujemy 1 - 2 kropli roztworu i odczekujemy aż zaschnie /odparuje spirytus/ lub nasączony gazik przytwierdzamy przylepcem.

Przy propolisie spotykamy się ze znacznie większą liczbą osób uczulonych, niż przy innych produktach pszczelich. Z tych powodów kurację rozpoczynamy od małej dawki i w razie pojawienia się uczulenia kurację przerywamy.

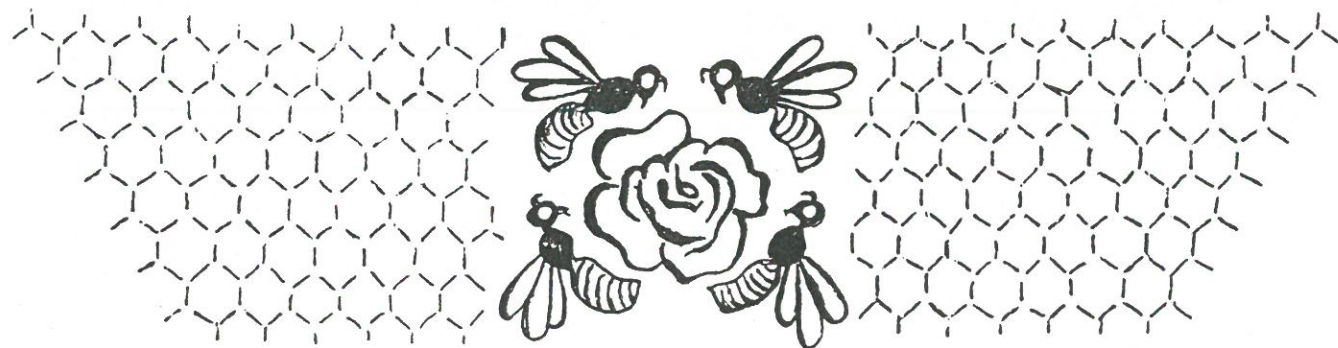
Więcej przykładów stosowania propolisu podam w następnym odcinku.

Chciałem jeszcze poinformować, że w **Oddziale Pszczelnictwa Instytutu Sadownictwa i Kwiaciarstwa w Puławach ul. Kałmierska 2 /Pałac Marynki/** znajduje się kiosk w którym sprzedawane są nie tylko miody naturalne i pitne ale również wiele preparatów opartych na propolisie jak roztwór spirytusowy „Propolan”, maść propolisowa, tabletki.

„APIS”
Lublin

Oferujemy bogaty asortyment produktów pszczelich gwarantując wysoką jakość, niskie ceny, korzystne warunki współpracy.

Sklep „APIS”
ul. Dąbrowska 13
tel. 420-04
Zbiad. 129-131/429-32

M. Poniatowski - Prezes RIO w Lublinie poinformował o zadaniach regionalnych izb obrachunkowych, do których należą nadzór nad uchwałami budżetowymi, kontrola wykonywania budżetu oraz opiniowanie wniosków o udzielenie kredytów i emisję obligacji. Ponadto przedstawił strukturę organizacyjną Izby.

Część szkoleniowa rozpoczęła się wykładem **Barbary Kozyry** - Wiceprezes RIO, która przedstawiła informację o trybie opracowywania budżetu gminy.

Natomiast **W. Janek** - członek Kolegium Odwoławczego RIO omówił zasady wykonywania budżetu gminy, kwestie związane z udziałem absolutorium zarządowi oraz wykonywanie zaleceń pokontrolnych.

J. Sobczak - adiunkt w Zakładzie Prawa Konstytucyjnego UMCS przedstawił interpretację prawną zasad i trybu przeprowadzania głosowań nad rozstrzygnięciami podejmowanymi przez organy gmin. Omówił rodzaje większości (zwykła większość, bezwzględna większość, większość kwalifikowana) scharakteryzował pojęcie „quorum”, a także udzielił technicznej instrukcji co do sposobu przygotowania głosowania tajnego oraz omówił wzór karty do głosowania.

Pierwszy dzień szkoleniowy zakończył się wykładem przeprowadzonym przez **M. Dziębę** z Wydziału Organizacji i Nadzoru U.W., która omówiła najczęściej powtarzające się nieprawidłowe uregulowania w statusach gmin.

Drugi dzień narady szkoleniowej rozpoczął się wystąpieniem **L. Skoczyńskiego** - Dyrektora Wydziału Organizacji i Nadzoru UW, który omówił najczęściej powtarzające się nieprawidłowości w przedkładanych organowi nadzoru uchwałach.

Poinformował, że w 1993 r. nadzorem Wojewody Lubelskiego objętych było 3869 uchwał organów gmin. Z tego w 63 przypadkach stwierdzono ich

nieważność. Część uchwał uchylona została na skutek nieprawomocnie zwołanej sesji.

D. Delmanowicz - przedstawiciel Okręgowego Inspektora Pracy przedstawił informację o bezpieczeństwie i higienie pracy w zakładach pracy oraz w rolnictwie indywidualnym. Sytuacja jest bardzo niepokojąca - odnotowuje się wiele wypadków śmiertelnych przy pracy. Wyrzucił głębokie zaniepokojenie stanem higieny pracy w rolnictwie indywidualnym. Na przestrzeni 3 lat miało miejsce 10 tys. wypadków wśród rolników indywidualnych z czego 19 śmiertelnych.

Za ubiegły rok oddział KRUS wypłacił odszkodowania na ponad 15 mld zł.

Badania przeprowadzone przez Instytut Medycyny Wsi wykazały, że 70 % rolników wymaga leczenia z tytułu chorób zawodowych.

Z inicjatywy Państwowej Inspekcji Pracy zaczęto szkolić rolników indywidualnych z zakresu bhp. W bieżącym roku szkoleniem objęto ponad 1500 rolników. Zainteresowanie rolników szkoleniami jest bardzo duże.

W. Delmanowicz poinformował zebranych o powołaniu przez Lubelski Sejmik Samorządowy doraźnej Komisji ds. Bezpieczeństwa Pracy w Rolnictwie. Przedstawił również opracowany przez Komisję program działania na okres kadencji. Zaapelował do przewodniczących rad gmin, aby zainteresowali wójtów w swoich gminach sprawami bhp łącznie z przeszkoleniem. Ponadto zaproponował, aby w każdej gminie odbyła się przynajmniej jedna sesja poświęcona tej problematyce.

Zagadnienia prawne w zakresie przestrzegania przez organy gminy ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych przedstawił **G. Adamczuk** - Dyrektor ZAIKS-u. ZAIKS jest stowarzyszeniem zajmującym się ochroną praw autorskich. Prawa

autorskie to prawo służące twórcom w związku z jego dziełem.

Część szkoleniowa zakończyła się wykładem **M. Wrzolek** - radcy Prawnego Sejmiku na temat trybu rozpatrywania skarg przez organy gminy. Przybliżyła takie pojęcia jak przedmiot skarg, wniosku, kto może składać skargi i wnioski, jakie są rodzaje właściwości do załatwienia skarg, oraz organy właściwe do załatwienia skarg i wniosków, obowiązujące terminy na załatwienie skarg i wniosków.

Dwudniową naradę szkoleniową podsumował Przewodniczący Lubelskiego Sejmiku Samorządowego. Podkreślił, że rolą Sejmiku jest służenie gminom. Dlatego też Sejmik będzie organizował szereg szkoleń nie tylko dla przewodniczących rad gmin, ale także komisji. Prosił, aby gminy informowały Sejmik o wszystkich problemach w celu wspólnego ich rozwiązania.

W trakcie dyskusji przewodniczący rad zgłosili sugestie, aby pieniądze jakie przypadły dla naszego województwa z podziału rezerwy subwencji przekazać na jeden wspólny cel, jakim jest zakup specjalistycznej aparatury medycznej niezbędnej dla utworzenia w Lublinie, jedyne między Wisłą a Bugiem centrum kardiologiczne.

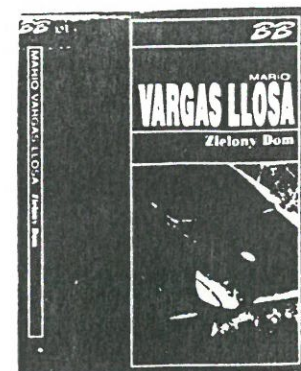
W związku z tym, że jedynym właściwym organem do podjęcia decyzji w tej sprawie jest rada gminy, uzgodniono, że Sejmik wystosuje pismo do gmin z prośbą o rozważenie na najbliższej sesji rady gminy możliwości ewentualnego przekazania kwoty, jaka przypadła dla danej gminy na wspomniany cel.

Wszyscy zebrani byli zgodni, że tego typu spotkania są bardzo potrzebne, służą pogłębianiu wiedzy oraz wymianie doświadczeń, dlatego też powinny być kontynuowane.

Przewodniczący
Lubelskiego Sejmiku Samorządowego
Stanisław Stefanek

BIBLIOTEKA PROPONUJE

„Zielony Dom” Mario Vargas Llosa - Na pustym obrzeżu na przekór miastu i przyrodzie powstaje „Zielony Dom”, który szybko stanie się dla jednych przybytkiem zakazanych uciech, dla innych tajemniczym symbolem zła i celem świętej wojny, dla wielu zwykłą knajpą oferującą dodatkowe usługi. I tylko dla dwójga ludzi jest to azyl dla miłości, skupiającej w sobie wszystkie możliwe tonacje i barwy namiętności i czułości. Wydana w 1967 r. powieść Mario Vargasa Llosa stała się bestsellerem na światowym rynku księgarskim, zyskując zagorzałych entuzjastów dla jej autora. Potwierdza to jej szczególne miejsce we współczesnej literaturze światowej.

Świat widziany okiem młodych

KURNIK

Od pewnego czasu mam wrażenie, że żyję w kurniku. Często więc zastanawiam się, czy jest to wrażenie powodowane dawno opowiedzianą mi historią, czy też autentycznie - kurnik jest rzeczywistością, w której się poruszam.

Życie w tym moim świecie toczy się w ten sposób, że koguty zapładniają kury, kury znoszą jajka, a czas pomiędzy narodzinami a śmiercią jest wypełniony walką o byt. Tak więc chodzimy sobie, gdaczymy, bijemy się o pokarm... W tym zamęcie odruchów instynktu samozachowawczego, wielokrotnie niepostrzeżenie jakiejś kury zabraknie, to jakimś kogutowi poderżną gardło. Życie kurze toczy się planowo - z dnia na dzień - ku śmierci.

Dzisiaj właśnie po raz kolejny zastanawiam się na ile ja sam jestem częścią tego kurnika. I przy tym ogarnia mnie lęk, bo widzę ten świat jako twór hermetycznie zamknięty przed napływem nowych, świeżych, postępowych idei, a zarazem starych lecz nie starzejących się wartości. Ale wtedy, gdy ktoś obdarza mnie wcale nie zasłużonym uśmiechem, albo nie pytając o nic - gdym spragniony - podaje mi wodę, to zaczynam wierzyć, że "kurnik" jest tylko mroczną krainą mojej wyobraźni. W tych chwilach tak bardzo myślę sobie, że i ja powinienem komuś podać wodę.

Serdecznie proszę wszystkich chętnych o przedstawienie na łamach naszego pisma swojej wizji świata. Może znajdą się wśród nich i tacy, dla których trawa jest niebieska, choć pani w szkole powiedziała, że zawsze musi być zielona.

R. (mieszkaniec naszej gminy)
(imię i nazwisko autora zastrzeżone
do wiadomości redakcji)

OPINIE CZYTELNIKÓW

"Gdzie te chłopcy..."

Bardzo się ucieszyłem, że są ludzie, którzy chcą się podzielić wiedzą o naszym regionie, smutkiem i radością, przestrogą i mądrością, informacją i miłością.

A do tego zaskoczony jestem tym, że tylko płeć piękna bierze udział w redagowaniu tej gazety. Przypomniała mi się piosenka pani Rinn "Gdzie są te chłopcy". Panowie, obalam mit waszego myślenia o kobietach! Cytuję: "u kobiety włos jest długi, rozum krótki". Och wy mężczyźni, proszę się więcej tak nie wypowiadać, przy mnie bo was skontruje w inny sposób, a mam na to mocny argument.

Co do oprawy i ilości stron, myślę że gazeta jest dobrze dopasowana do naszego regionu, taka naturalna i nie nudna w czytaniu. Ma odpowiedni nadruk i wystarczającą ilość stron. Druga sprawa - chcę być Waszym stałym czytelnikiem i zarazem kolekcjonerem tej gazety poczynając od numeru 3, z którym to pierwszy raz się spotkałem przez przypadek.

Redakcji gazety życzę dalszych sukcesów, wytrwałości i pełnej wiary w czytelnika.

Wasz przyszły stały Czytelnik E.R.

(imię i nazwisko znane do wiadomości redakcji)

A o powstaniu Waszej gazety mówi mój wiersz „Narodziny”

na str. 20 (okładka)

WIEŚCI GMINNE

ZŁOTY KRAŻEK

„Uśmiechnięci, współobjęci
spróbujemy szukać zgody,
choć różnimy się od siebie
jak dwie krople wody”
(W. Szyborska)

W listopadzie na nową drogę życia wstąpili:

12.11.94 - Renata Szymańska z Młynek
i Mariusz Michalczewski z Wronowa

19.11.94 - Monika Rodzik z Końskowoli
i Janusz Wnuk z Gołębia

Życzymy wszelkiej pomyślności!

Z ŻAŁOBNEJ KARTY

Od 24.10 do 18.11.94 r. odeszli od nas

Stanisława Aleksandrowicz	- Chrzachów
Helena Szlendak	- Skowieszyn
Władysław Sułek	- Opoka
Aleksander Koza	- Pożóg Stary
Bronisław Kozak	- Skowieszyn
Józef Olszewski	- Rudy
Wojciech Chołaj	- Końskowola
Henryk Pasternak	- Sielce

Rodzinom zmarłym składamy serdeczne wyrazy
współczucia.

BOCJANJE PREZENTY

W ostatnim czasie przyrost naturalny w naszej gminie był bardzo skromny.

Łukasz Kozak - Pożóg Stary
Przemysław Ratus - Skowieszyn
Elżbieta Grabczak - Chrzachów
Sebastian Nowak - Las Stocki

Sport

LZS Pożóg w rundzie jesiennej rozegrał kilka interesujących spotkań piłkarskich. Podajemy ich wyniki:

2.10.94

LZS Pożóg - Wierzchowiska	0:0
---------------------------	-----

9.10.94

LZS Pożóg - VIR Dorohucza	1:1
---------------------------	-----

Bramkę strzelił Janusz Urbanek

16.10.94

LZS Pożóg - „Spółdzielca” Leopoldów	1:1
-------------------------------------	-----

Bramka dla Pożoga - samobójcza

23.10.94

LZS Pożóg - Melgiew	1:4
---------------------	-----

Bramkę dla Pożoga zdobył Artur Suszek

30.10.94

LZS Pożóg - „Unia” Wilkołaz	0:0
-----------------------------	-----

6.11.94

LZS Pożóg - Żyrzyniak” Żyrzyn	0:2
-------------------------------	-----

11.11.94

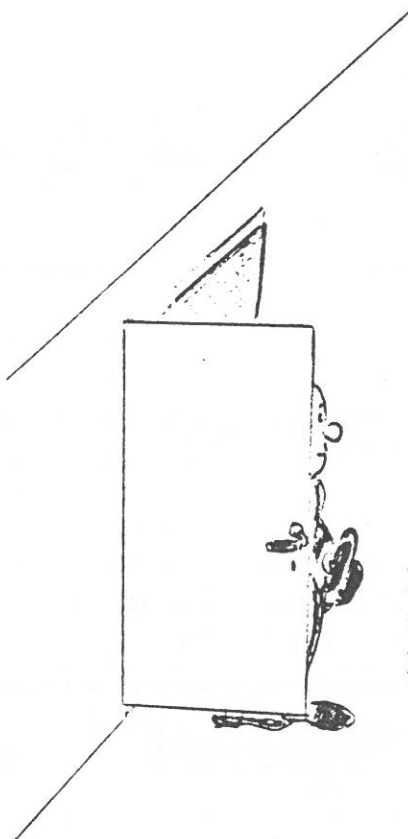
LZS Pożóg - „Górniki” Łeczna	5:1
------------------------------	-----

Po 2 bramki zdobyli: Janusz Urbanek i Adam Matysiak

DEBUTY

URZĘDNIK

Urzędnik to takie stworzenie Boże,
co dużo chce, a mało może.

Chce być uznawany, doceniany.

To Szef mu dla odmiany pokaże

cięcia, zaniedbania i niedociągnięcia

A może dostanie podwyżkę wynagrodzenia,
co zależy od tabel, a w większości
od punktu widzenia lub siedzenia.

Nie - bo budżet będzie przekroczony,
słysząc z tej i z tamtej strony.

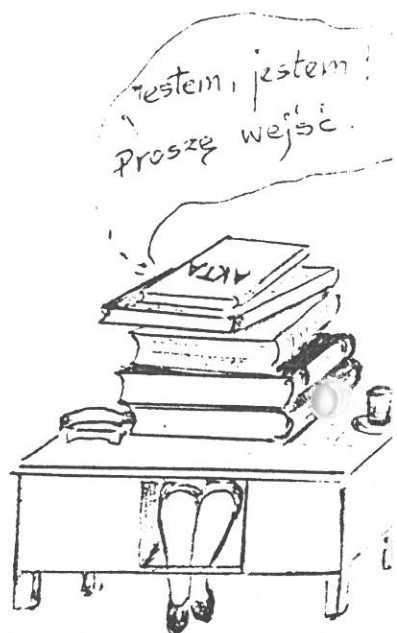
A ty Urzędniku siadasz do
pracy bardzo zniechęcony.

Bo na co się przydaje twoja
elokwencja, kiedy na rynku
pracy zniżkowa tendencja

Jesteś bardzo zmartwiony tej jesieni
pustką w kieszeni

Nie bez racji

I znów możesz liczyć na podwyżkę...
po denominacji.

Końskowola 1994-11-03 Ewa SZYMAŃSKA

NARODZINY (fragmenty)

Jesteś tak młoda, piękna i mądra,
I nie brakuje Ci roztropności,
Wszystkiego się można u Ciebie dowiedzieć,
O smutku i radości, a nawet końskowolskiej młodości

A oto niejeden przykład jest z wielu
Tu się dowiesz o pogrzebach i weselu
Nawet ile osób ten świat powitało,
No bo tak się stać musiało.

Co do mądrości : nic nie odrzucisz
Miodowym lekiem leczyć się nauczysz
A ku przestrodze : powiesz nam żywo
Jakie to narkomania zbiera dziś żniwo.

Jest też i w Tobie dużo miłości
Choćby ten wiersz o jesiennej mądrości
Która co roku nam nakazuje
Że sroga zima już się szykuje

Z wiedzą też źle nie stoisz
Przedstawić przywódców wcale się nie boisz
Jacy to byli i co robili
Żeby w przyszłości ich pochwalili

Nie prosta sprawa być naczelnikiem
Aby pogodzić kury z indykiem
Bo to charakter ludzi jest taki
Że z byle czego jest powód do draki

Wtedy na głowie stawaj Wójcie drogi
I prostuj wszystkie krzywe drogi
Bo na zakrętach w poślizg się wpada
A wtedy Komendantowi biada.

Łatwiej zaś temu, co się narodził
Niedługo będzie już dobrze chodził
A nam już teraz nic do tego
Więc nie bój się starości, miły kolego